

Internationella doktorander och möjligheten till permanent uppehållstillstånd

Akib Khan
Erik Lundberg

Internationella doktorander och möjligheten till permanent uppehållstillstånd^a

av

Akib Khan^b och Erik Lundberg^c

2026-08-27

Sammanfattning

Vi analyserar en svensk migrationsreform från 2014 som gav internationella doktorander från länder utanför EU/EES enklare möjligheter att få permanent uppehållstillstånd. Reformen kortade kravet på bosättningsstid från åtta till fyra år, vilket möjliggjorde permanent uppehållstillstånd direkt efter examen, och gav doktorandernas partner rätt att arbeta under doktorandtiden. Genom att jämföra doktorander från länder utanför EU/EES med europeiska doktorander före och efter reformen visar vi att sannolikheten att stanna i Sverige tre år efter examen ökade med 10,5 procentenheter (18 procent) bland de doktorander som omfattades av reformen. Vi finner även att reformen ökade deltagandet i svenska för invandrare (SFI) och sannolikheten att gifta sig under doktorandtiden. Effekterna är särskilt stora bland doktorander inom STEM-områden. Reformen påverkade även doktorandernas partner, vars sysselsättning och deltagande i SFI ökade. Sammantaget visar resultaten att förbättrade möjligheter till permanent bosättning stärker både internationella doktoranders benägenhet att stanna i Sverige och deras egen samt familjemedlemmars integration.

^a Denna rapport är en sammanfattning av Khan och Lundberg (2026). Vi tackar redaktören Martin Lundin, Mattias Engdahl, en anonym granskare och seminariedeltagare på NBER Public Economics Spring Meeting, CESifo/Ifo Junior Workshop on the Economics of Education, Junior Seminar on the Economics of Migration och Conference on "Immigration in OECD Countries", för hjälpsamma kommentarer.

^b akib.khan@hss.se, Handelshögskolan i Stockholm.

^c erik.lundberg@nek.uu.se, Uppsala universitet.

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Reformen	4
3	Data.....	5
4	Metod.....	7
5	Resultat	8
5.1	Bosättning i Sverige efter examen.....	8
5.2	Investeringar i svenska språket.....	12
5.3	Familjebildning och effekter på partner	13
5.4	Effekter i olika grupper.....	14
6	Slutsatser.....	15
	Referenser	16

1 Inledning

Internationell högkvalificerad arbetskraft, särskilt inom naturvetenskapliga och tekniska områden (STEM), spelar en viktig roll för innovation och produktivitetstillväxt (Stuen m.fl., 2012; Peri m.fl., 2015). Under senare decennier har många länder infört riktade reformer för att attrahera och behålla internationell kompetens, exempelvis genom särskilda visumregler, skattelättnader och riktade arbetstillstånd. Sådana åtgärder har blivit särskilt viktiga i länder med en åldrande befolkning och brist på kvalificerad arbetskraft (Czaika, 2018).

Internationella studenter utgör i detta sammanhang en viktig rekryteringsbas för högkvalificerad arbetskraft. Genom att attrahera och utbilda dessa studenter kan universitet bidra till kompetensförsörjningen i värdlandet. De samhälls-ekonomiska vinsterna beror dock i hög grad på hur många som väljer att stanna efter examen (Beine m.fl., 2023). Regler för permanent uppehållstillstånd och medborgarskap kan därför spela en central roll för högutbildade migranternas val av bosättningsland (Kaushal och Lanati, 2019). Det finns dock relativt begränsad kunskap om hur sådana regler påverkar högkvalificerade migranternas bosättningsbeslut, investeringar i landsspecifika färdigheter och familjebildning.

I denna studie analyserar vi en svensk migrationsreform från 2014 som gav internationella doktorander från länder utanför EU/EES enklare möjligheter att få permanent uppehållstillstånd. Reformen innebar tre viktiga förändringar. För det första kunde internationella doktorander få permanent uppehållstillstånd direkt efter examen, i stället för att först behöva arbeta ytterligare fyra år i Sverige. För det andra fick deras partners rätt att arbeta under hela doktorandtiden. För det tredje kunde familjemedlemmar ansöka om permanent uppehållstillstånd tillsammans med doktoranden.

Eftersom reformen endast omfattade doktorander från länder utanför EU/EES använder vi svenska och europeiska doktorander som jämförelsegrupp i en ”förändring-i-förändringar-ansats” (*difference-in-differences*). Analysen bygger på registerdata över samtliga doktorander som tog examen i Sverige mellan 2008 och 2017. Vi studerar hur reformen påverkar sannolikheten att stanna i Sverige efter examen samt investeringar i svenska språket och familjebildning under doktorandtiden. Vi analyserar också effekter för doktorandernas partners, särskilt när det gäller sysselsättning och deltagande i svenskundervisning.

Resultaten visar att reformen ökade sannolikheten att internationella doktorander bodde kvar i Sverige tre år efter examen med 10,5 procentenheter, motsvarande ungefär 18 procent. Reformen ledde också till ökade investeringar i svenska språket. Sannolikheten att delta i svenskundervisning för invandrare (SFI) ökade med 6,2 procentenheter bland de internationella doktorander som omfattades av reformen. Vi finner även att reformen ökade sannolikheten att

gifta sig eller ingå registrerat partnerskap under doktorandtiden. Däremot finner vi inga tydliga effekter på barnafödande.

Effekterna är större för de kohorter som exponerades för reformen under en längre del av doktorandtiden samt för doktorander inom STEM-områden. Vi finner också positiva effekter för doktorandernas partners. Bland partners till internationella doktorander ökade både deltagandet i SFI och sannolikheten att arbeta under doktorandens studietid.

Studien bidrar med ny kunskap på flera områden. För det första ger vi ny kunskap om betydelsen av regler för permanent uppehållstillstånd som ett verktyg för att attrahera och behålla högkvalificerad arbetskraft. Tidigare forskning har främst fokuserat på skatteincitament (Kleven m.fl., 2014; Akcigit m.fl., 2016; Timm m.fl., 2022; Kleven m.fl., 2020). För det andra visar vi att förbättrade möjligheter till permanent bosättning påverkar investeringar i språk och familjebildning även bland högutbildade migranter. Tidigare studier har framför allt analyserat flyktingar och låg- eller medelkvalificerade migranter och finner generellt att bättre möjligheter till permanent bosättning ökar investeringarna i språkkunskaper (Blomqvist m.fl., 2018; Gathmann och Keller, 2017). Vår studie visar att detta även gäller högutbildade migranter, trots att engelska ofta fungerar som arbetsspråk inom kvalificerade yrken i Sverige. För det tredje ger studien nya insikter om internationella studenters bosättningsval efter examen (Beine m.fl., 2023).

Resten av rapporten är disponerad enligt följande: Avsnitt 2 beskriver reformen och avsnitt 3 samt 4 redogör för data och metod. Resultaten presenteras i avsnitt 5 och avsnitt 6 sammanfattar.

2 Reformen

Den 1 juli 2014 infördes en reform av utlänningslagen som gjorde det enklare för doktorander från länder utanför EU/EES att få permanent uppehållstillstånd i Sverige (SFS 2014:777). Före reformen betraktades internationella doktorander som vanliga studenter, vilket innebar att tiden i forskarutbildningen inte räknades in vid ansökan om permanent uppehållstillstånd. I praktiken behövde doktorander därför arbeta ytterligare fyra år i Sverige efter examen för att kunna få permanent uppehållstillstånd.

Frågan om internationella doktoranders möjligheter att stanna i Sverige hade uppmärksamats redan tidigare. I en statlig utredning från 2011 identifierades internationella doktorander som en viktig grupp för att stärka högkvalificerad invandring till Sverige (SOU 2011:28). Utredningen föreslog flera förändringar

för att göra Sverige mer attraktivt för internationella doktorander och förbättra deras möjligheter att stanna efter examen.

Trots utredningen genomfördes inga förändringar under 2011. Frågan fortsatte dock att diskuteras politiskt och uppmärksammades även i debattartiklar från student- och universitetsorganisationer. Den 27 mars 2014 lade den dåvarande alliansregeringen tillsammans med Miljöpartiet fram en proposition med flera förändringar i linje med utredningens förslag (Proposition 2013/14:213).

Reformen innebar tre viktiga förändringar för internationella doktorander:

- Doktorander från länder utanför EU/EES kunde få permanent uppehållstillstånd efter examen om de haft uppehållstillstånd för forskarutbildning i Sverige under sammanlagt fyra år inom en sjuårsperiod.
- Partners fick rätt att arbeta under hela doktorandtiden. Familjen, inkluderande make, maka, partner och barn under 18 år, kunde dessutom ansöka om permanent uppehållstillstånd tillsammans med doktoranden.
- Tiden för att söka arbete efter examen förlängdes från tre till sex månader. Denna förändring omfattade även internationella studenter på kandidat- och masternivå.

Sammantaget innebar reformen att den tid som krävdes för att internationella doktorander skulle kunna få permanent uppehållstillstånd i praktiken minskade från åtta till fyra år. Reformen gav också doktorandernas partner bättre möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden och gjorde det möjligt för hela familjen att ansöka om permanent uppehållstillstånd samtidigt. Eftersom permanent uppehållstillstånd är ett viktigt steg mot svenskt medborgarskap innebar reformen även en enklare väg till medborgarskap för denna grupp.

Tiden från proposition till införande var relativt kort. Propositionen presenterades i mars 2014, lagen antogs av riksdagen den 17 juni och trädde i kraft den 1 juli samma år.

3 Data

Vår studiepopulation omfattar samtliga doktorander som tog examen i Sverige mellan 2008 och 2017. Uppgifterna om högre utbildning samlas in av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Universitetskanslersämbetet (UKÄ) och omfattar alla registrerade doktorander varje termin. Datamaterialet gör det möjligt att följa individer från första registreringstillfället till examen. Vi har även information om exempelvis forskningsområde och ämnestillhörighet.

För att minska risken att reformen påverkar vilka som väljer att påbörja en forskarutbildning i Sverige, begränsar vi urvalet till doktorander som påbörjade sina studier senast höstterminen 2013. Därmed minskar risken att de skattade reformeffekterna påverkas av att reformen förändrat vilka individer som väljer att påbörja en forskarutbildning i Sverige.

För att avgöra om en doktorand omfattas av reformen använder vi information om födelseland från Registret över totalbefolkningen (RTB). I vissa fall redovisas dock inte enskilda länder utan större landgrupper. Med hjälp av denna information delar vi in doktoranderna i tre grupper: svenska doktorander, doktorander från EU/EES utanför Sverige och internationella doktorander från länder utanför EU/EES.

Vårt studieunderlag består av totalt 25 434 doktorander. Tabell 1 redovisar beskrivande statistik för de tre grupperna. Cirka 18 procent av doktoranderna klassificeras som internationella doktorander, dvs. individer från länder utanför EU/EES. Jämfört med doktorander från EU/EES är dessa doktorander i genomsnitt lika gamla, men de är oftare män, registrerade inom STEM-områden och gifta vid studiestart.

Tabell 1 Beskrivande statistik: tre grupper av doktorander

	Svenska	EU/EES	Icke-EU/EES
Kvinnor, andel	0,53 (0,50)	0,44 (0,50)	0,36 (0,48)
Ålder	31,85 (8,02)	27,43 (3,63)	28,69 (4,69)
STEM, andel	0,36 (0,48)	0,57 (0,50)	0,64 (0,48)
Gift, andel	0,36 (0,48)	0,13 (0,34)	0,31 (0,46)
Minst ett barn, andel	0,32 (0,47)	0,08 (0,28)	0,14 (0,34)
Observationer	18 219	2 524	4 691

Not: Tabellen redovisar deskriptiv statistik för studiepopulationen utifrån grupptillhörighet. Samtliga utfall är mätta vid studiestart och anger medelvärde för gruppen. Standardavvikelser är inom parentes.

De största grupperna av icke-svenska doktorander (inom EU/EES eller utanför EU/EES) kommer från Kina (16,2 procent), Tyskland (9,6 procent), Iran (9,4 procent) och Indien (5,3 procent).

För en mer detaljerad beskrivning av studiepopulation och hur vi definierar doktorandernas land-/grupptillhörighet hänvisas till den engelska versionen av studien (Khan och Lundberg, 2026).

Analysen fokuserar på tre huvudsakliga utfall: bosättning i Sverige efter examen, familjebildning samt investeringar i svenska språket under doktorandtiden. Vi mäter flera av utfallen under forskarutbildningen av två skäl. För det första gör det möjligt att följa samtliga doktorander, även de som lämnar Sverige efter examen. För det andra fångar dessa utfall beteendeförändringar som drivs

av reformens förändrade incitament och möjligheter, vilka sannolikt påverkar individers beslut redan under forskarutbildningen, innan de blir berättigade till permanent uppehållstillstånd.

Information om bosättning i Sverige hämtas från databasen LOUISE, som innehåller årliga uppgifter om personer folkbokförda i Sverige. Vi definierar individer som bosatta i Sverige om de återfinns i registret ett visst år.

LOUISE innehåller även information om civilstånd och familjerelationer. Vi identifierar partner genom familjeidentifikatorer och definierar två personer som partner om de delar familje-ID och ålderskillnaden är högst 20 år. För analyser av barnafödande använder vi Flergenerationsregistret, som gör det möjligt att koppla föräldrar till barn och observera barnens födelseår.

För att studera investeringar i svenska språket använder vi registerdata över deltagande i svenska för invandrare (SFI), som samlas in av Skolverket och tillhandahålls av SCB. Registret innehåller information om bland annat registreringsdatum, vilka kurser individen deltagit i och kursbetyg.

4 Metod

Analysen bygger på att reformen från 2014 endast omfattade doktorander från länder utanför EU/EES, medan svenska och europeiska doktorander inte påverkades av regeländringen. Vi använder därför en ”förändring-i-förändringar-ansats” (*difference-in-differences*) där utvecklingen för internationella doktorander jämförs med utvecklingen för svenska och europeiska doktorander före och efter reformen. För att skattningarna ska kunna tolkas som orsakssamband krävs att utfallet för de internationella doktoranderna (utanför EU/EES) och jämförelsegrupperna skulle ha utvecklats parallellt över tid i frånvaro av reformen.

Huvudutfallet är om en doktorand bor kvar i Sverige efter examen. Vi analyserar även investeringar i svenska språket samt familjebildning under doktorandtiden. För flera utfall använder vi europeiska doktorander som huvudsaklig jämförelsegrupp eftersom de, liksom internationella doktorander, är migranter till Sverige och därmed har mer liknande förutsättningar i jämförelse med svenska doktorander.

I analysen definieras internationella doktorander som ”behandlade” om de tog examen 2013 eller senare. Detta motiveras av att reformen delvis hade retroaktiv verkan och kunde påverka doktorander som redan avslutat sina studier men fortfarande befann sig i Sverige när reformen infördes. En mer detaljerad diskussion om definitionen av behandlingstidpunkt finns i Khan och Lundberg (2026).

Den statistiska modellen inkluderar fasta effekter (*fixed effects*) för examensår och ursprungsland samt kontrollerar för bakgrundsvariabler såsom kön, forskningsområde, ålder och civilstånd vid första registrering.¹

För att undersöka hur reformens effekter varierar över tid redovisar vi resultaten separat för olika examensårskohorter. Vi skiljer särskilt mellan doktorander som exponerades för reformen tidigt respektive sent under forskarutbildningen. För att analysera dynamiken i effekterna och undersöka huruvida antagandet om parallella trender för grupperna är rimligt redovisar vi även skattningar från så kallade ”händelsestudier” (*event studies*).²

5 Resultat

I detta avsnitt presenterar vi reformens effekter på internationella doktoranders bosättningsbeslut och integration i Sverige. Vi inleder med att analysera sannolikheten att stanna i Sverige efter examen. Därefter undersöker vi hur reformen påverkar investeringar i svenska språket. Sist undersöker vi effekterna av olika aspekter av familjebildning och effekter på partners.

Vi analyserar också om effekterna skiljer sig mellan olika grupper av doktorander, exempelvis mellan kvinnor och män samt mellan doktorander inom och utanför STEM-områden.

Om inget annat anges bygger resultaten på jämförelser där internationella doktorander från länder utanför EU/EES jämförs med svenska och/eller europeiska doktorander före och efter reformen. Vi redovisar genomgående skattade effekter i procentenheter samt relativa förändringar jämfört med genomsnittet före reformen.

5.1 Bosättning i Sverige efter examen

Reformens uttryckliga syfte var att göra det enklare för internationella doktorander att etablera sig långsiktigt i Sverige. Samtidigt är det inte självklart hur stora effekterna förväntas vara. Eftersom doktorander är en högt utbildad grupp kan de tidigare reglerna för permanent uppehållstillstånd ha varit mindre begränsande än för andra migrantgrupper. Samtidigt kan osäkerhet om framtida

¹ Standardfelen klustras på ursprungslandsnivå.

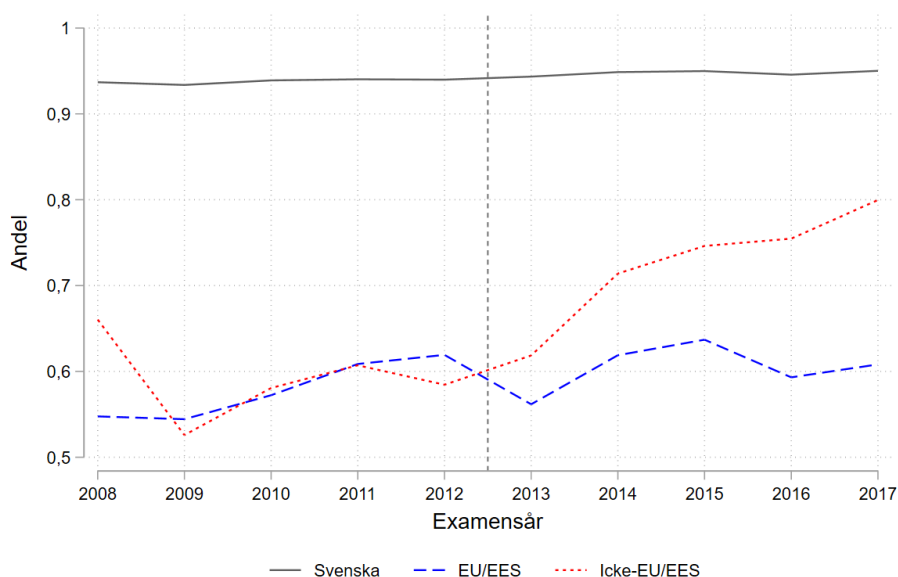
² Vi genomför dessutom ett antal robusthetsanalyser med alternativa kontrollgrupper och modellspecifikationer samt urval där vissa ursprungsländer exkluderas. Vi undersöker även potentiella undanträngningseffekter genom att jämföra bosättningsbesluten bland utomeuropeiska, svenska och övriga europeiska doktorander inom samma utbildningskategori. Våra huvudresultat är robusta i dessa analyser. En mer utförlig beskrivning finns i Khan och Lundberg (2026).

uppehållstillstånd och arbetsmarknadsvillkor ha gjort det mindre attraktivt att stanna i Sverige efter examen före reformen.

Som huvudsakligt utfall använder vi om doktoranden är bosatt i Sverige tre år efter examen. Detta mått är starkt korrelerat med bosättning även på längre sikt och fungerar därför som ett rimligt mått på långsiktig etablering i Sverige.

Figur 1 visar andelen doktorander som bor kvar i Sverige tre år efter examen för olika examensår och grupptillhörighet. Figuren visar att över 90 procent av de svenska doktoranderna bor kvar i Sverige efter examen under hela perioden. För internationella och europeiska doktorander är nivåerna betydligt lägre. Före reformen följer dock utvecklingen för internationella doktorander nära utvecklingen för europeiska doktorander, både vad gäller nivå och trend. Först i samband med reformen börjar grupperna divergera, där internationella doktorander i högre utsträckning stannar kvar i Sverige.

Figur 1 Andelen examinerade doktorander som stannar i Sverige tre år efter examen utifrån examensår och grupptillhörighet

Not: Figuren redovisar andelen examinerade doktorander som stannar i Sverige tre år efter examen uppdelat efter examensår och grupptillhörighet.

Tabell 2 redovisar skattningarna. I kolumn 1, där både svenska och europeiska doktorander används som jämförelsegrupp, ökar reformen sannolikheten att bo kvar i Sverige tre år efter examen med drygt 12 procentenheter. Det motsvarar en ökning med cirka 21 procent jämfört med genomsnittet före reformen. Effekten är statistiskt säkerställd.

I kolumn 2 exkluderas svenska doktorander från jämförelsegruppen och endast europeiska doktorander används som jämförelsegrupp. Effekten är då något mindre men fortfarande stor och statistiskt säkerställd: sannolikheten att stanna i Sverige ökar med 10,5 procentenheter.

I tabellens senare kolumner delas de behandlade internationella doktoranderna upp efter hur länge de exponerats för reformen under doktorand-tiden. Resultaten visar att effekterna är större för de kohorter som hade längre exponering för de nya reglerna. För doktorander som tog examen mellan 2015 och 2017 är effekterna mer än dubbelt så stora som för de tidigare kohorterna. Detta tyder på att doktorander som under en längre tid hann anpassa sig till de förbättrade möjligheterna att stanna permanent i Sverige också i större utsträckning valde att stanna kvar efter examen.

Tabell 2 Reformeffekt på bosättning i Sverige tre år efter doktorsexamen

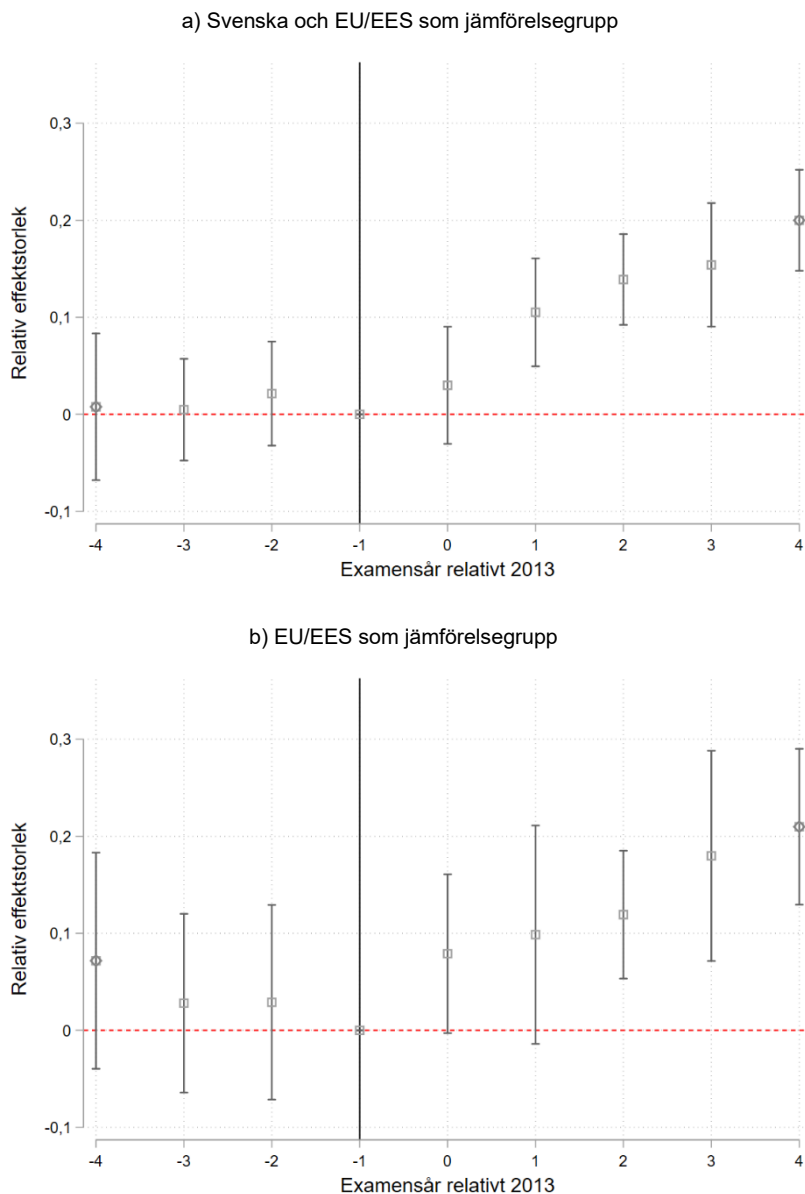
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Reformeffekt	0,121*** (0,022)	0,105*** (0,025)	0,062** (0,026)	0,053 (0,033)	0,154*** (0,023)	0,132*** (0,028)
Observationer	25 434	7 215	17 380	4 191	20 254	5 602
Behandlingskohort	Alla	Alla	2013–14	2013–14	2015–17	2015–17
Jämförelsegrupp	Alla	EU/EES	Alla	EU/EES	Alla	EU/EES
Medelvärde	0,59	0,59	0,59	0,59	0,59	0,59

Not: Tabellen visar skattade behandlingseffekter (ATT) från en "förändring-i-förändringar-ansats" (*difference-in-differences*) av reformens effekt på sannolikheten att bo kvar i Sverige tre år efter doktorsexamen. Utfallet är en indikator för bosättning i Sverige tre år efter examen. Udda kolumner använder både svenska och europeiska doktorander som jämförelsegrupp, medan jämna kolumner endast använder europeiska doktorander. Kolumn 1–2 inkluderar samtliga kohorter efter reformen, kolumn 3–4 enbart behandlade kohorter som examinerades 2013–2014 och kolumn 5–6 enbart behandlade kohorter som examinerades 2015–2017. Standardfel klustrade på ursprungslandsnivå visas inom parentes. Medelvärde avser den genomsnittliga andelen doktorander från länder utanför EU/EES som bodde kvar i Sverige tre år efter examen före reformen. */**/** angiver om resultatet är statistiskt säkerställt på 10/5/1 procentsnivån.

Figur 2 visar resultaten från händelsestudier där vi använder antingen samtliga jämförelsegrupper eller enbart europeiska doktorander som jämförelsegrupp. Examensårskohorten 2012 utgör referenspunkt och de skattade effekterna för övriga kohorter tolkas relativt denna. Figuren bekräftar att effekterna ökar för senare examensårskohorter och ger stöd för antagandet om parallella trender, eftersom vi inte observerar några skillnader i utvecklingen före reformen.³

³ Formella tester kan inte förkasta hypotesen om parallella trender i förperioden.

Figur 2 Reformeffekt på bosättning i Sverige tre år efter doktorsexamen ("händelsestudie")

Not: Figuren visar skattade effekter från händelsestudier (*event studies*) av reformens effekter för olika examensårskohorter av internationella doktorander. År 0 motsvarar examensårskohorten 2013. Examensårskohorten 2012 ($t = -1$) används som referensperiod. Nittioprocentiga konfidensintervall visas runt varje punktskattning. Standardfel är klustrade på ursprungslandsnivå. Utfallet är en indikator för om en doktorand bor kvar i Sverige tre år efter examen. Panel (a) använder både svenska och europeiska doktorander som jämförelsegrupp, medan panel (b) endast använder europeiska doktorander som jämförelsegrupp.

5.2 Investeringar i svenska språket

Förbättrade möjligheter att få permanent uppehållstillstånd kan påverka incitamenten att investera i landsspecifika färdigheter, exempelvis att lära sig språket i landet. Sambandet är dock inte självklart. Eftersom det inte finns några språkkrav för permanent uppehållstillstånd i Sverige skulle reformen i princip kunna minska incitamenten att investera i svenska språket på kort sikt. Samtidigt kan ökade möjligheter att stanna långsiktigt i Sverige höja avkastningen på att lära sig svenska, både på arbetsmarknaden och i vardagslivet.

För att analysera detta studerar vi deltagande i svenska för invandrare (SFI) under doktorandtiden. Utfallet definieras som en indikator för om en doktorand påbörjar någon SFI-kurs under forskarutbildningen. Tabell 3 redovisar skattningarna där endast europeiska doktorander används som jämförelsegrupp.

I kolumn 1 visas resultaten för samtliga examensårskohorter. Reformen ökar sannolikheten att delta i SFI med ungefär 6 procentenheter bland internationella doktorander. Givet ett genomsnittligt deltagande på 27 procent före reformen motsvarar detta en ökning med cirka 23 procent. Effekten är statistiskt säkerställd.

Kolumn 2 och 3 delar upp doktoranderna efter hur länge de exponerats för reformen under doktorandtiden. I linje med resultaten för bosättning i Sverige är effekterna större för de kohorter som exponerades för reformen under en längre period. Detta tyder på att investeringar i svenska språket påverkas av förväntningar om möjligheten till långsiktig bosättning i Sverige.

Tabell 3 Reformeffekt på SFI-deltagande under doktorandtiden

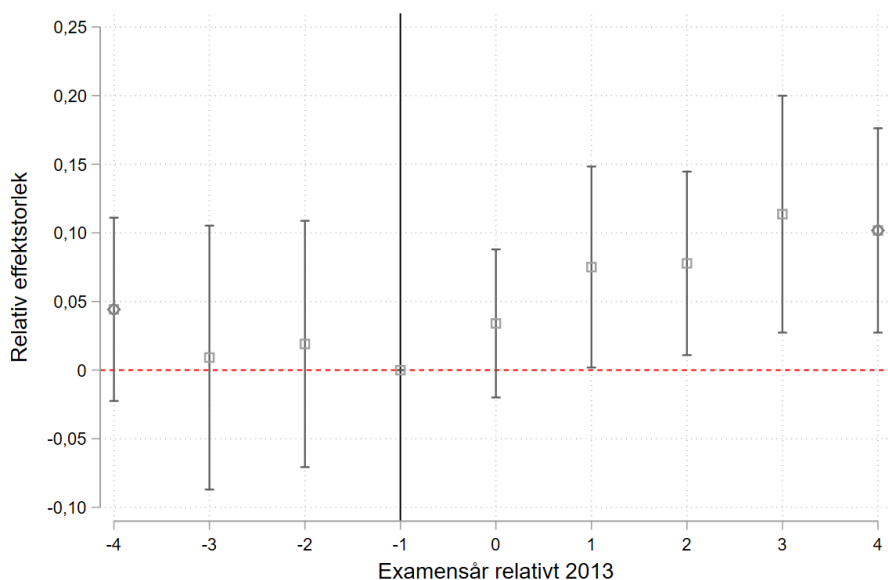
	(1)	(2)	(3)
Reformeffekt	0,062*** (0,021)	0,033 (0,024)	0,076*** (0,024)
Observationer	7 215	4 191	5 602
Behandlingskohort	Alla	2013–14	2015–17
Jämförelsegrupp	EU/EES	EU/EES	EU/EES
Medelvärde	0,27	0,27	0,27

Not: Tabellen visar skattade behandlingseffekter (ATT) från en "förändring-i-förändringar-ansats" (*difference-in-differences*) av reformens effekt på sannolikheten att delta i svenska för invandrare (SFI) under doktorandtiden. Utfallet är en indikator för om en doktorand registrerat sig på någon SFI-kurs under studietiden. Europeiska doktorander används som jämförelsegrupp. Kolumn 1 inkluderar samtliga behandlade kohorter, kolumn 2 enbart behandlade kohorter som examinerades 2013–2014 och kolumn 3 enbart behandlade kohorter som examinerades 2015–2017. Standardfel klustrade på ursprungslandsnivå visas inom parentes. Medelvärde avser den genomsnittliga andelen doktorander från länder utanför EU/EES som deltog i SFI före reformen. */**/***/*** anger om resultatet är statistiskt säkerställt på 10/5/1 procentsnivån.

Figur 3 visar resultaten från en händelsestudie, där examensårskohorten 2012 används som referenspunkt. Figuren bekräftar att effekterna ökar för senare

kohorter och ger stöd för antagandet om parallella trender, då vi inte observerar några tydliga skillnader i utvecklingen före reformen.⁴

Figur 3 Reformeffekt på SFI-deltagande under doktorandtiden ("händelsestudie")

Not: Figuren visar skattade effekter från händelsestudier (*event studies*) av reformens effekter för olika examensårskohorter av internationella doktorander, där europeiska doktorander används som jämförelsegrupp. År 0 motsvarar examensårskohorten 2013. Examensårskohorten 2012 ($t = -1$) används som referensperiod. Nittioprocentiga konfidensintervall visas runt varje punktskattning. Standardfel är klustrade på ursprungslandsnivå. Utfallet är en indikator för om en doktorand deltagit i svenska för invandrare (SFI) under doktorandtiden.

5.3 Familjebildning och effekter på partner

Ökad säkerhet om framtida bosättning och bättre möjligheter för partners att arbeta och etablera sig i Sverige kan minska osäkerheten vad gäller familjebildning och planering.

Vi analyserar därför reformens effekter på sannolikheten att gifta sig eller ingå registrerat partnerskap, separationer samt barnafödande under doktorandtiden. Analyserna redovisas i Khan och Lundberg (2026).

Resultaten visar att reformen ökade sannolikheten att gifta sig eller ingå partnerskap bland internationella doktorander. Effekterna är särskilt tydliga bland doktorander som var ogifta när forskarutbildningen påbörjades och bland kohorter som exponerades för reformen tidigare under sina doktorandstudier.

⁴ Formella tester kan inte förkasta hypotesen om parallella trender i förperioden.

Vi finner också att de nya relationer som uppstår efter reformen i högre grad kännetecknas av utbildningsmässig likhet mellan parterna. Internationella doktorander som omfattas av reformen är mer benägna att bilda relation med en partner som har eftergymnasial utbildning. Detta tyder på en ökad grad av ”utbildningsmässig sortering” i familjebildningen.

När det gäller separationer och skilsmässor finner vi vissa indikationer på att reformen minskar sannolikheten för separation bland doktorander som redan hade en partner vid studiestart, men skattningarna är osäkra och resultaten bör därför tolkas försiktigt. Vi finner däremot inga tydliga eller robusta effekter på sannolikheten att skaffa barn under doktorandtiden.

Vi analyserar även reformens effekter på doktorandernas partner. Reformen gav partner till internationella doktorander rätt att arbeta under hela doktorandtiden och förbättrade samtidigt hela familjens möjligheter att få permanent uppehållstillstånd. Resultaten visar att reformen ökade parternas deltagande i svenska för invandrare (SFI). Vi finner också positiva effekter på sysselsättning, särskilt bland partner till doktorander som exponerades för reformen tidigt under forskarutbildningen.

Sammantaget tyder resultaten på att förbättrade möjligheter till långsiktig bosättning i Sverige påverkar både internationella doktoranders familjebeslut och deras partners etablering i Sverige.

5.4 Effekter i olika grupper

I tidigare avsnitt visade vi att reformens effekter generellt är större för de kohorter som exponerades för reformen tidigare under sina doktorandstudier. Vi har även analyserat om effekterna skiljer sig mellan olika grupper av doktorander. Vi har särskilt studerat skillnader utifrån kön, forskningsområde samt familjesituation vid studiestart. Analyserna redovisas i Khan och Lundberg (2026).

Resultaten visar att reformens effekter på sannolikheten att stanna i Sverige efter examen är större bland män än bland kvinnor. Vi finner också tydliga skillnader mellan doktorander inom och utanför STEM-områden. Effekterna på långsiktig bosättning i Sverige är större bland doktorander inom STEM.

När det gäller familjesituation finner vi att reformens effekter på bosättning i Sverige tenderar att vara större bland doktorander som redan hade partner eller barn när forskarutbildningen påbörjades. Detta är förenligt med att förbättrade möjligheter till permanent bosättning kan vara särskilt viktiga för hushåll med större behov av långsiktig stabilitet.

För investeringar i svenska språket finner vi att effekterna framför allt drivs av män och doktorander inom STEM-områden. Däremot finns det inga tydliga skillnader beroende på familjesituation vid studiestart.

6 Slutsatser

I den här studien analyserar vi en svensk migrationsreform som gjorde det enklare för internationella doktorander och deras familjer att få permanent uppehållstillstånd i Sverige. Resultaten visar att reformen hade betydande effekter på internationella doktoranders långsiktiga etablering och integration i landet.

Vi finner att reformen ökade sannolikheten att internationella doktorander stannade kvar i Sverige efter examen. Resultaten understryker därmed betydelsen av regler för permanent uppehållstillstånd som ett verktyg för att attrahera och behålla högkvalificerad arbetskraft.

Reformen påverkade även internationella doktoranders investeringar i svenska språket. Deltagandet i svenska för invandrare (SFI) ökade tydligt bland de doktorander som omfattades av reformen. Detta tyder på att förbättrade möjligheter till långsiktig bosättning stärker incitamenten att investera i landsspecifika färdigheter och integration.

Vidare finner vi att reformen påverkade familjebildning och planering. Internationella doktorander som omfattades av reformen var mer benägna att gifta sig eller ingå registrerat partnerskap under doktorandtiden. Resultaten tyder därmed på att migrationspolitik inte bara påverkar arbetsmarknadsrelaterade beslut utan även mer långsiktiga beslut kopplade till familj och etablering.

Effekterna är generellt större för de kohorter som exponerades för reformen under en längre del av doktorandtiden. Detta understryker betydelsen av tidiga och tydliga framtidsutsikter för internationella studenter beslut om bosättning, investeringar och familjebildning. Vi finner också att effekterna i flera fall är större bland doktorander inom STEM-områden.

Reformen påverkade även doktorandernas partner. Vi finner positiva effekter både på deltagande i svenskundervisning och på sysselsättning bland partner till internationella doktorander. Resultaten visar därmed att förändringar i regler för permanent uppehållstillstånd kan få konsekvenser för hela hushållets integration och etablering på arbetsmarknaden.

Våra resultat visar att regler för permanent uppehållstillstånd inte bara påverkar om högutbildade migranter stannar i Sverige, utan även deras långsiktiga integration genom investeringar i språk, familjebildning och partnernas etablering.

Referenser

- Akcigit, U., Baslandze, S. och Stantcheva, S. (2016). "Taxation and the international mobility of inventors". *American Economic Review* 106(10): 2930–2981.
- Beine, M., Peri, G. och Raux, M. (2023). "International college students' impact on the US skilled labor supply". *Journal of Public Economics* 223: 104917.
- Blomqvist, N., Thoursie Skogman, P. och Tyrefors, B. (2018). "Restricting residence permits: Short-run evidence from a Swedish reform". Mimeo.
- Czaika, M. (red.) (2018). *High-skilled Migration: Drivers and Policies*. Oxford University Press.
- Gathmann, C. och Keller, N. (2017). "Access to citizenship and the economic assimilation of immigrants". *The Economic Journal* 128: 3141–3181.
- Kaushal, N. och Lanati, M. (2019). "International student mobility: Growth and dispersion". National Bureau of Economic Research Working paper No. 25921.
- Khan, A. och Lundberg, E. (2026). "Permanent residency policy and skilled immigration: Evidence from a Swedish reform". IFAU Working paper 2026:15.
- Kleven, H., Landais, C., Muñoz, M. och Stantcheva, S. (2020). "Taxation and migration: Evidence and policy implications". *Journal of Economic Perspectives* 34(2): 119–142.
- Kleven, H., Landais, C., Saez, E. och Schultz, E. (2014). "Migration and wage effects of taxing top earners: Evidence from the foreigners' tax scheme in Denmark". *Quarterly Journal of Economics* 129(1): 333–378.
- Peri, G., Shih, K. och Sparber, C. (2015). "STEM workers, H-1B visas, and productivity in US cities". *Journal of Labor Economics* 33(S1): S225–S255.
- Proposition 2013/14:213. *Cirkulär migration och utveckling*.
- SFS 2014:777. *Lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)*.
- SOU 2011:28. *Cirkulär migration och utveckling – förslag och framåtblick*.
- Stuen, E. T., Mobarak, A. M. och Maskus, K. E. (2012). "Skilled immigration and innovation: Evidence from enrolment fluctuations in US doctoral programmes". *The Economic Journal* 122: 1143–1176.

Timm, L. M., Giuliadori, M. och Muller, P. (2022). "Tax incentives for high skilled migrants: Evidence from a preferential tax scheme in the Netherlands". IZA Discussion Paper 15582.

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) är ett forskningsinstitut under Arbetsmarknadsdepartementet med placering i Uppsala.

IFAU ska främja, stödja och genom forskning genomföra uppföljningar och utvärderingar.

Uppdraget omfattar effekter av arbetsmarknads- och utbildningspolitik, arbetsmarknadens funktionssätt och arbetsmarknadseffekter av socialförsäkringen.

I rapportserien presenteras såväl IFAU:s forskning som resultat av samarbeten med andra nationella och internationella forskningsorganisationer.

IFAU delar årligen ut bidrag till olika forskningsprojekt, vars resultat publiceras i rapportserien.

Rapporterna kan vara fristående eller publiceras tillsammans med ett Working paper.

Alla IFAU:s publikationer finns på www.ifau.se